

גליון פ' שלח תשע"ה

סג

הערות ולנדבות לפנות בטלעפאן:

בא"י 052-719-5712 או המחול'ל י. לופיער בבמה"ד תהלות ישראל ב-ים גאולה

רח' שרעבי 20 * כתובת זמני רח' שדי חמד 6

בארנה"ב 917-873-1181 347-885-7700
אפשר לשמוע שיעורי מוריני הרב שלישי"א בקול הלשון
בארצה"ב ישראל 03-6171001 ואח"ז להקיש לאיש 3-4 → ללה"ק 1-4-5-5
בארצה"ב ישראל 718-395-2440 ואח"ז להקיש: לאיש 3-4-50-4 → ללשון הקודש 2-7-5-5
ארגונינו 54-111-5984-2620 לאיש 3-4-43-4 → ללשון"ק 2-2-5-6
ענגלאנד 208-1233788 ואח"ז להקיש: לאיש 4-4-43-4 → ללשון הקודש 2-4-5-5
גרמניה 190(187527) ד.אמריקה (110)838040 מקסיקו 5280528 (55)

מי שרוצה לקבל דף השבוע וכן המאמרים או הקונטרסים שלנו בדואר נא להתקשר לי. לופיער מחול'ל 527614581 (972) 527614581 או דרך האימייל שלו laufer6@ncto.net.il

אוצר תהלות ישראל

פנינים שניקטו מתוך דברי הגה"צ תהלות ישראל שליט"א

(מתוך מה נדפס בספרים וקונטרסים, וגם מתוך שאר השיחות)

הערה כללית בנוגע לכל המאמרים
כדאי לקרוא כל המאמרים יותר מפעם א' כי בכדי שהיו נקלטים תפסנים יותר לתוך הלב בכדי שזה ישיפע ויפעול את המטרה לא די בקריאת הבריים פעם א' לבר תם כי בפעם השנית מרנישים הרבה דברים שלא מרנישים בפעם הראשונה.
ואת למדעי שבנלינות שנה החדשה נמצאים גם דברים שכבר היו בנלינות הישנים וגם דברים חדשים אמנם גם הדברים הישנים הרבה נעבדו מחדש וקבלו פנים חדשות ולכן כדאי לקרוא ע"פ גם את המאמרים הישנים, כי כאלה הדברים מתקיים מאחור'ל שדב"ח כל זמן שהאדם חוזר עליהם מוצא בהם מעט חדש, כפי שמעיד תנאים בס"ד.

לתשומת לב הקוראים
המאמרים על הפרשה או המועדים הם גם דברים כלליים שנוגעים תמיד ולכן אפשר וכדאי לקרואם גם אחרי הפרשה או המועד.

חדש, אפשר לשמוע שיעורי מוריני הרב גם בקול תהלות ישראל 054-859-4940

דף השבוע - שנה ד' גליון ל"ג

אוצר הפרשה

"שלח לך אנשים"

ברשי"י בתחלת הפרשה הביא מה שהקפיד ד' ית' והתלונן על בני על שבקשו לשלוח מרגלים ולא האמינו בדבר ד' ית' שאמר להם שהארץ היא טובה ולפ"ז ענין בקשת בני לשלוח מרגלים היה בזה משום חוסר אמונה בדבר ד', וא"כ תמוה מאוד איך יתכן שבשעה שבני בקשו לשלוח מרגלים מצא הדבר חן בעיני מ"ר כמש"כ (בפ' דברים ...) "וייטב בעיני הדבר" וגו', ועוד יש לתמוה אחרי ששמע מ"ר מאת ד' ית' שיתן להם מקום לטעות כדי שלא יירשוהו, (כמש"כ רש"י (פסוק ב') חייהם שאני נותן להם מקום לטעות ...למען לא יירשוהו עכ"ל) א"כ למה לא מנע אותם משה מבקשה זו וליסר אותם כמו שעשה לבני גד ולבני ראובן (בפ' מטות) בכדי למנוע אותם מלהכשל, ולמה כאן החליט מ"ר כן לשלוח המרגלים ולהכניסם לסכנה.

ועוד יש לתמוה במה שאנו רואים שנתן ד' ית' למ"ר בדיוק את הסדר איך לשלוח כמו שכתוב בהמשך הפסוק בדבר ד' ית' איש אחד וגו' תשלחו בם נשיא בהם, (כלומר שאמר לו ד' ית' שאם ירצה ויחליט לשלוח דוקא בסדר זה שילכו הנשיאים) ומבואר במפ' שצוה ד' ית' שלא ילכו אנשים בינונים אלא דוקא הנשיאים שהם צדיקים כי ע"ז יהיה יותר תקוה שהם יצילו את העם שלא יכשלו, נמצא שמצד א' היה החרון אף לתת להם מקום לטעות ולהכשל ומצד הב' באותו מצב נתן להם עזר שלא יטעו ולא יכשלו, וענ"ז אינו מובן, וצ"ב.

ובכדי להבין כל הענין יש להקדים מה שיש לדעת שהנה כאשר יצאו בני ממצרים היו ערום ועריה והיו בדרגה שפלה מאוד אבל נשמת משה רבינו היתה מלווה אותם כי מכיוון שהיו כולם דבוקים בנשמת משה רבינו כתלמידים אל רבם לכן מכח הדבקות שלהם בנשמת משה רבינו אזי נשמתו והקדושה שלו היה משפיע עליהם קדושה ורוחניות ומלווה אותם, אבל זה לא היתה המטרה כי זה היה רק ע"מ להוציא אותם מארץ מצרים ומקליפת מצרים ולהעלות אותם ולקרב אותם אל ד', אבל המטרה היא שאח"כ הם יוכלו לעמוד בכחות עצמם בלי סיוע מצד נשמת משה רבינו, ולשם כך היו צריכים בני לעבור נסיון לצאת מתחת ההנהגה של משה רבינו ולראות אם הם יכולים לעמוד בכחות עצמם.

ולפ"ז יובן היטב מש"כ האוה"ח הק' כאן לפרש על תיבת "לך אנשים" וז"ל פירוש כל עוד שהם לפניך אצלך הם צדיקים אבל כשיחזרו

פניהם ללכת בשליחות פקע מהם כלילא עכ"ל, וזה לכאורה דבר תמוה מאוד להבין איך אנשים שהם צדיקים יוכלו להתהפך כך ברגעא חדא שאחרי שהלכו מלפני מ"ר נתהפכו תוך רגע א' לרשעים אלא ה"ז כאמור שכל צדקתם בא מכחו של מ"ר שהשפיע עליהם כזכור ורק בכחו החזיקו בצדקתם ולכן ברגע שעזבם כחו של מ"ר נפלו אחורנית ובטלה כל צדקתם.

ומזה יוצא מוסר השכל שיש לכל א' לשמור תמיד ע"ע אע"פ שהוא מתנהג בצדקות בכ"ז יש לו לפחד שלא יפול מצדקתו כי אולי איננו עדיין צדיק בכח עצמו אלא בכח איזה דבר שמחזיקו, והנה בדרך כלל מי שרוצה להתעלות בעבודת ד' ית' אזי בתחלת כניסתו לעבודת ד' הרי הוא עושה לעצמו כל מיני הגבלות וסייגים לשמור ע"ע שלא ירד מדרגת העבודה ויפול ח"ו שוב לתוך הבלי העוה"ז, אמנם אחרי שהאדם כבר מרגיש עצמו חזק ויציב בעבודתו את ד' אזי ה"ה כבר מזלזל בשמירת סייגיו כי אינו מרגיש עצמו נצרך לשמירה זו אלא עומד על הרגלים של עצמו, אמנם מצוי הוא הדבר שאחרי שהאדם מפסיק לשמור ע"ע ע"י כל סייגיו ה"ה פתאום מתחיל לירד מדרגתו והוא אינו מרגיש שהסיבה היא מכח שהתרפה ידו מלשמור על כל סייגיו כי היה הדבר פשוט בעיניו שכבר אין לו צורך לזה ולכן אע"פ שהוא מרגיש שנפל בכ"ז לא עולה בדעתו לתלות ירידתו מפני רפיון ידיו בדברים הללו שנראים כדברים קטנים כלפי דרגתו ועבודתו הגדולה שה"ה נמצא בה ואין הגיון האנושי מבין ומשיג דבר זה שיכול להיות שאדם בדרגה גדולה כ"כ ה"ה תלוי כל דרגתו בדברים קטנים כאלו ושזה היה מה שמחזיק אותו (ולא גדלותו בעצם).

עכ"פ היוצא מהאמור שיש לו לאדם ליזהר בעצמו תמיד שלא ירפה ולא יעזוב שום דבר מזהירותו מה שכבר הורגל להקפיד עליו וכמו"כ כל דבר רוחני שהוא מחזיק בה וקשור אליה כי אולי זה הדבר הוא אשר נותן לו הכח להחזיק בצדקתו ואם יעזבנו עלול לפול לגמרי ח"ו על כן יזהר מבלי להתחכם ולסמוך על עצמו ובכחו אלא להשאר תמיד בתמימותו ולקיים אחזתיו ולא ארפנו, וכמשאחז"ל אל תאמין "בעצמך" וכו' ויש לפרשו ע"פ האמור שאל תאמין שצדקתך הוא בכח "עצמך", אלא תחוש אולי ה"ז רק באיזה זכות וכזכור.

ולפי האמור שתומ"י אחרי שפנו מלפני מ"ר נפלו מדרגתן יובן היטב מה שמפרש רש"י על הפסוק "וילכו ויבואו" מקיש הליכתן לביאתן

מה ביאתן בעצה רעה אף הליכתן בעצה רעה, כי ברגע שפנו עורף ממשה רבינו הכח של משה רבינו לא ליווה אותם וכבר הם נפלו לדרגה של עצמם, וזה הוכיח שהם עדיין לא ראויים לעמוד על הרגלים בכחות עצמם, ועל כן עדיין אינם ראויים להכנס לא"י.

והנה לכאורה לפי האמור שלא היו ראויים עדיין להחזיק מעמד בלי סיוע ממשה רבינו א"כ למה ניתן להם בכלל הנסיון והרשות לשליחות המרגלים שהרי הכלל הוא שלא ניתן לאדם נסיון שאין לו אפשרות לעמוד בו ולכן תמיד כאשר ניתן לאדם נסיון מן השמים ה"ז סימן שיש בכחו לעמוד בו אם ירצה, וא"כ ילה"ב מה הוא הדבר אשר על ידו היו יכולים להחזיק מעמד לבד בלי ליווי של מ"ר, והתשובה לזה היא שבודאי היו צריכים להחזיק עצמם דוקא ע"י כח של מ"ר אלא שהחילוק הוא שבד"כ היה מ"ר רודף אחריהם ומחזיק בידם ולא נתן להם ליפול אמנם עתה עזבם מ"ר (כלומר שלא החזיק בידם) ולא רדף אחריהם כמו תמיד אלא שמהם היה מבוקש לא להרפות מלהחזיק בידו של מ"ר ואז היו מצליחים.

וה"ז דומה למשל לילד קטן בן ג' וד' כשהולך ברחוב אזי אמו או אביו מחזיקים בידו בין אם ירצה בין אם לא ירצה ובכך הם משגיחים עליו שלא יפול ולא ינזק אמנם כשהילד כבר קצת יותר מבוגר איננם רודפים אחריו להחזיק בידו בעל כרחו אמנם כאשר מגיע למקום סכנה עליו להבין שה"ה חייב עתה לאחוז בידם אע"פ שהם לא יעוררו אותו על זה כי עליו האחריות בעצמו לשמור על עצמו אמנם כונת לשמור על עצמו אינו בכח עצמו אלא הכוונה להצמיד עצמו אליהם מעצמו וע"כ יקבל סיוע מהם וישמרו עליו, והנה הילד שהוא מתגאה וחושב שהוא יכול לשמור ע"ע לבד ואינו זקוק לסיוע מהם הוא לא יחזיק בהם וע"כ הוא יכשל ויפול. **וכמו"כ** הוא לענינינו שבנ"י אז היו חייבים לשמור ע"ע על ידי שיצמידו עצמם למשה רבינו ואז היו נעזרים ונשמרים על ידו כמו תמיד אמנם הוא מצדו לא היה מסייע להם ובזה היה הנסיון שלהם אם הם מכירים שהם זקוקים אליו או שהיו מתגאים וסומכים עצמם על כחם ועוצם ידם, ובזה יובן מש"כ האהה"ח שכל הכשלון היה ע"י שלא כווננו הנשיאים להיות שליחים של מ"ר ועל דעתו, ע"ש.

ועתה נבא לתרץ למה הוטב הדבר בעיני מ"ר מה שאמרו בני נשלחה אנשים וגו', כי מ"ר

1 וכדי להבין ולהשיג כל זה צריך שיהיה לאדם שפלות וביטול שירגיש עצמו שאין לו בכח עצמו שום דרגא וגם צריך שיהיה לו דעת תורה דעת דקדושה ואז יבין את אלה, ועל זה כתוב (...) "כי ישירים דרכי ד' צדיקים ילכו בס' ופושעים יכשלו בס'".

2 ואע"פ שלפרש"י שם באמת לא הסכים מ"ר ולא מצא חן בעיניו אלא שלפנים הסכים להם כי חשב אולי בזה ירגעו ויבינו שאין צורך לשלוח מרגלים, ע"ש, אמנם בכ"ז לא מיושב לשון פשוטו של מקרא שמשמעותו שכן מצא חן בעיניו ועל כן בודאי נשאר מקום להתגדר בזה

ידע שיצטרכו לעבור הנסיון הנזכר בהגיעם לא"י לראות אם יוכלו לעמוד על רגליהם של עצמם בלי סיוע ממ"ר, ובה תלוי הצלחתם לכבוש את הז' עמים ולכנס לא"י ואם ח"ו לא יעמדו בנסיון לא יצליחו לכבוש את א"י ויכשלו לפני הז' עמים ח"ו ולא יזכו להכנס לא"י, ועל כן חשב מ"ר שכדאי לשלוח כמה אנשים לפני שיגיעו לשם כולם, והם יהיו שלוחים שלנו לעשות מבחן הזה, וזה מה שהוטב בעיני מ"ר, וכמו"כ הבין מ"ר בדברי ד' שמתעם זה אמר לו שלח לך וגו' וכמו"כ מש"כ רש"י שאמר לו ד' ית' למ"ר שיתן להם מקום לטעות הבין מ"ר שלא היה מטעם עונש אלא כנ"ל כדי לתת להם מקום לנסיון וזה היה מוכרח לצורך כניסתם לארץ ישראל וזה היה עצה והזדמנות שע"י שיתחזקו ויתרגלו להחזיק מעמד בכח עצמם וכמו תמיד כאשר רוצים מן השמים להעלות את האדם לדרגא וותר מבקודם צריך לעבור נסיון כדי להכשירו להתעלות בזה שרוצים להעלותו כנ"ל.

ויש להוסיף עוד טעם למה חשב מ"ר שהם צריכים לתקון ונסיון זה עתה, כי מה שבקשו ממ"ר לשלוח מרגלים לבדוק את הארץ לדעת איך להלחם אתם זה יהיה נחשב ירידה באמונתם בד', שהיצה"ר הכניס להם מורך בלבנם ובלבול מחשבה לפחד לילך להלחם עם הכנענים וכל יושבי הארץ, ואחרי שנכשלו בזה אע"פ שבדאי תומ"י התחרטו על המחשבה הזאת והתחזקו תומ"י באמונתם בד' במה שאמר להם "אל תיראו ואל תתח"ת" אמנם מאחר שהיצה"ר הצליח להכניס מחשבה זו ופחד זה בלבם וסוכ"ס עבר הבלבול דרך מזמן קצר והתבלבלה מחשבתם (ואע"פ שזה היה רק לזמן קצר עד שהתחזקו שוב באמונתם כנזכר בכ"ז) כבר נתחייבו לעשות תקון לזה והתקון היה הנסיון הזה שניתן להם עתה ע"י המרגלים שאם יתגברו ולא יקבלו את דבריהם הרעים ויאמינו להלישנא בישא שלהם ויאמינו רק בדברי ד' בתמימות בלי שום התחכמות, בזה יתוקן חטאם ופגמם בזה וכן"ל.

והנה בדרך זו הנזכר עתה ג"כ יש לפרש כעין הנ"ל שמ"ר הבין בדברי ד' שרצה ד' ית' שיעשה תקון זה ע"י שבפועל ישלח את המרגלים וכך יקבלו תקונם על חטאם, אבל באמת לא היה כך רצון ד' אלא שיעשו רק תיקון קל והוא שיוותרו על שליחות המרגלים ויסמכו בדעתם על ד' ויבטחו בו באמונה תמימה ובלי לפחד כלל, ובזה לבד ישיגו תקונם הנצרך להם"ל.

וענין כלו' אם האדם צריך תקון חזק וקשה דהיינו שיעבור עו"פ הנסיון ויתגבר נגד היצה"ר וישבור כחו זה תקון חזק וקשה ומסוכן עבור האדם כי עלול ח"ו לפול עו"פ ולהכשל כמו שנכשל בראשונה, אמנם כאן באמת לא היה צורך לתקון קשה כזה אלא היה די בתקון קל והיינו בזה שיוותרו על שילוח המרגלים ויבטחו לגמרי בד' זה מספיק לתקונם, והטעם בזה הוא כי הפגם שלהם לא היה כ"כ קשה כי

לא היה יותר מבלבול הדעת ע"י תרמית היצה"ר וד' ית' הרואה ללבב ידע והכיר את לבם של בניו בנ"י שהיו מאמינים בני מאמינים אלא שתפס אותם וצרם והכניס בהם בלבול מחשבות ע"י השפעת העו"ר לנסיון וכמו שקורה לכל אדם שלפעמים היצה"ר מכניס לו בלבולים בראש נגד רצונו ועד שהאדם תופס א"ע לפעמים ה"ה בשעת מעשה נכשל בזה, ובה אין הפגם נכנס עמוק בנפשו, ולכן כאשר עושה חשבון עם נפשו או שמעוררים אותו ה"ה תומ"י בקל מתחרט ושב ורפא לו, ומה שאמר ד' ית' למ"ר וגילה לו שיתן להם מקום לטעות לא היה הכונה שיתחזקו להנסיון שבה נכשלו ויעמדו בה ורק ע"כ יוכלו לזכות לכנס לא"י, אלא הכוונה (ברמז זה) היה כדי שבינ מ"ר שאין רצונו ית' שילכו שם בפועל אלא שיוותרו על הבקשה כי אם לא יוותרו וילכו ה"ה מכניסים עצמם לסכנה של נפילה וכשולן ללא צורך.

והנה לפי מה שהבין מ"ר שכן יש כאן צורך שיכנסו בפועל לנסיון של שלוח מרגלים ושהו הוא רצון ד' ית' א"כ לה"ב איך הבין מ"ר מה שד' ית' אמר שלח לך לדעתך דהיינו שזה רשות אמנם אני איני מצוה וכי למה לא יצוה לו ד' ית' בפירוש ויעשה מזה מצוה וחיוב מאחר שה"ז צורך להם והם חייבים בתקון זה, אמנם התשובה לזה היא שמ"ר חשב שמכיון שזה לצורך תשובה ותיקון לכן היה צריך להיות בבחירתם של עצמם.

ולפי האמור שרצונו של ד' ית' היה שיכנעו לגמרי משילוח המרגלים ובה לבד ישיגו תקונם לפ"ז עדיין צ"ב א"כ למה נתן לו ד' ית' את ההדרכה על שלוח המרגלים מאחר שזה היה נגד רצונו ואשר לכן אמר ד' ית' חיהם שאני נותן להם מקום לטעות וכו'.

אמנם ביאור הענין הוא כך דמכיון שראה ד' ית' שמ"ר הולך לבחור בדרך שהוא הבין של שלוח מרגלים על כן מחמת גודל חסדו ורחמנותו ית' עלינו שהוא רוצה בתשובת רשעים וכמש"כ החפץ אחפוץ במות המת כי אם בשובו מדרכו וחיה על כן מגודל אהבתו ית' הכין להם הקלה בנסיונם שיהיה בכ"ז פתוח להם הדרך לחזור על ידה ולתקן א"ע תומ"י ולכן אמר למ"ר שאם ה"ה רוצה ומחליט לשלוח המרגלים יעשה עכ"פ בד"ז של איש א' לשבט שלכל שבט יהיה המרגל הנשיא שלהם ושהם יהיו כולם אנשים צדיקים וכמו שפרש"י עה"פ כולם אנשים וגו' וזה היה עצה לתת להם יותר אפשרות שלא יכשלו בנסיונם ויצליחו בתקונם בדרך הקשה, וכל הנאמר בזה הוא בכלל משאחז"ל הכלל לתמיד שבדרך שאדם רוצה ובוחר ללכת בה מוליכין אותו.

וענין ל בטעם שבחר מ"ר לעשות התקון בדרך של נסיון קשה שהוא מכיון שמ"ר רצה כ"כ שכבר יהיה הגאולה שלימה לכנס תומ"י לא"י לנצח ובעבור זה בקש שלח נא ביד תשלח, וידע מ"ר שמה שאפשר להם עתה

לתקן בדרך קל כנזכר ה"ז דוקא לגבי מה שנצרך להם עתה כדי להכנס לא"י לעת עתה אמנם בכדי להשיג את הגאוו"ש יצטרכו להגיע לזיכוכ גמור ולתקון השלם וזה לא יהיה נעשה אלא בתקון הקשה עם נסיון קשה כי לפי גודל וקושי הנסיון שיעובדים ועומדים בו לפ"ז נעשה תקון וזיכוכ היותר גדול ושלם ולכן בחר מ"ר בדרך הזו לעשות תומ"י התיקון ולא לדחות את הענין עד אחרית הימים שאנחנו הגענו היום, אמנם מאחר שבעוה"ר לא הצליחו בני"י אז בזמן המרגלים לעמוד בנסיונם לכן נדחה הענין עד היום הזה.

והנה אחרי שכבר עברנו הרבה זמן בגלות עם כל היסורים והצרות שעברו עלינו במשך כל הגלות החל הזה ובצירוף עבודת כל הצדיקים שבכל הדורות שע"י ע"י כל זה נעשינו כבר קרובים מאוד לתקון השלם ולכן נוכל יותר בקל (כלו' עם נסיון יותר קל) להשלים את התקון השלם והגמור ב"ב.

אמנם גם בתקון הקל הזה עדיין לא הצלחנו ואנו זקוקים לרחמי שמים שנוכל ונזכה לעמוד בו ולהגיע לתקוננו השלם ולקרב את הגאוו"ש בר"ר וחסדים ב"ב כי מי שלא יעמוד בנסיונות הזמן הללו לא יוכל לזכות להגאוו"ש ואלו שהם רוצים ומשתדלים באמת בכל כחם ולא מצליחים להתגבר מספיק נגד יצרם הם יצטרכו עכ"פ לעבור ח"ו יסורים קשים בזמן גו"מ ולפני התגלות הגאוו"ש ממש וע"ז יוכלו לזכות ג"כ להגאוו"ש, אמנם אלה שיעמדו כראוי בנסיונות הזמן ויתגברו בכל כחם הם אשר יזכו להגאוו"ש ברחמים וחסדים בב"א.

והנה ידוע שכל מה שנכתב בתורה ה"ז נצחי ונוגע לתמיד ואפילו אם זה מצוה שאינה נוהגת היום או סיפור ממה שהיה אז עכ"ז ה"ז נכתב בתורה בכדי ללמוד ממנה איזה ענין הנוגע בדרך מוסר ועבודת ד' ית' לתמיד, ועל כן יש לנו להבין שמפרשה זו יש ללמוד שכמו שאז ניתן להם נסיון של שלוח מרגלים בכדי לבחון אותם בזה אם הם מסוגלים לעמוד על רגליהם בכח עצמם כמו"כ צריך שיחזור על עצמו נסיון זה להבחין בה עו"פ היום לפני שנקבל את הגאוו"ש ולכנס שו"פ לארץ ישראל ובהו אנו נעשים מוכשרים לכנס לא"י המצופה בעגלא ובזמן קריב ב"א.

ועוד סיבה יש לזה שצריך הדבר לחזור ע"י היום, והוא כי יש לדעת שאע"פ שקבלו בני"י אז עונש על חטא המרגלים במה שנתעבבו עוד מ' שנה במדבר ומתו כל אלה שהיו מבין כ' ומעלה (עד בן ששים) בכ"ז עדיין לא גמרו בזה את התקון השלם על חטא המרגלים ונשאר החוב של התיקון הזה שמור לדורות וחייבים לתקנה לפני הגאוו"ש והתיקון השלם על כן עתה כשאנו עומדים סמוך ונראה להגאוו"ש ולגמר התיקון השלם הגיע הזמן וההזדמנות האחרונה לגמור התקון ואע"פ שעבר עלינו גלות וכל מיני תקונים עדיין לא נגמר כל התקון ובירה תוכיח שהרי מפני חטא המרגלים נגזרה

סיוע וליווי ממ"ר, או שהנסיון היה בכדי לתקן את כשולונם במה שנחלשו באמונתם בד' ונכנס מורך ופחד בלבם מהכנעניים) היה יכול לעבור הרבה יותר קל אם היו בוחרים לוותר על בקשתם של שליחות המרגלים, וכמו"כ הוא אצל כל אדם כאשר עליו לעבור נסיון כדי לתקן כשולונו לפעמים יוכל לתקן ע"י שישמור על צעדיו להיות נמוע מלהכנס אל הנסיון ובה יהיה נגמר תקונו.

חשב מ"ר שאחרי שיחזרו המרגלים ויראו שפגמים דברי ד' וירגעו אזי בודאי יתעוררו ויתבוננו שהרי ד' ית' מטיב להם תמיד כ"כ ויתביישו איך עלה בדעתם לחשוד את ד' שיקפח אותם הפעם.

^א ומזה יוצא לנו עצה עמוקה ודרך להנצל מנסיונות קשים אשר יקשה על האדם לעמוד בהם, והענין הוא כך, שיהיה"ב שהנסיון הזה שהיה הכרח לבני"י לעבור (או מפני להכשיר א"ע ולהוכיח שיכולים לעמוד על רגליהם של עצמם בלי

אמנם העו"ר שביניהם (וכמו"כ חלק מההמון עם שנמשכו אחרי העו"ר) הם היו מחוסרי אמונה ומסופקים בדברי ד' בכלל ולהם היה סיבה אחרת לשלוח מרגלים דהיינו לראות אם היא טובה באמת ועליהם כן חרה אף ד' ע"ז. ולכן שלח משה דוקא אנשים צדיקים שבדאי לא היה חסר להם האמונה (כמו תמיד בכל החטאים בדור המדבר היה רק הערב רב שחטאו אלא שכל הכלל נמשכו קצת אחריהם או שלח מחו נגדם וע"ז נתפסו וכמו"כ בודאי היה גם כאן) ועל כן

החרבן והגלות כמבואר בחז"ל (סוטה ל"ה). ומכיון שעדיין לא חזרה בהמ"ק ה"ז מוכיח שעדיין לא נגמר התיקון, והנה ידוע מ"ד בגמ' וברמב"ם שאחרי שאדם נכשל באיזה עון ועושה תשובה התשובה שלימה היא כשעובר על האדם אותו הנסיון והיצה"ר ואותו המצב כמו שהיה בשעת החטא והאדם עומד בנסיונו בפעם זו בזה ה"ה גומר תשובתו ותקונו השלימה, ועל כן עתה שמגיעים קרוב לגמר התיקון והגאו"ש יש צורך להחזיר אותנו שוב לאותו נסיון ולאותו מצב שהיה בזמן החטא כדי לזכותנו שיהיה תשובתנו שלימה כנזכר.

ובזה מובן למה בדור שלנו אין לנו כ"כ צדיקים גלויים כמו שהיה לנו בכל הדורות ואין לנו את הליווי מגדולי עולם הצדיקים כמו שהיה פעם, ואפי' אלו שישנם היום לא מנהיגים את הדור, מכח איזה סיבה שהיא המצב יוצא כך שהם לא מעורבים בדעתם עם העם ולא קשורים אליהם באופן שיוכלו לדעת מצבם כראוי ולא עסוקים לתקן את הדור להדריך ולהעלות את הדור בדרך שצריך להדריכם, ואפי' אם המנהיגים רוצים לשלוט ולהנהיג את העם אין להם את כח השליטה, ועכ"פ המציאות שיוצא היא שהם לא מנהיגים את העם ואין לנו להרהר אחריהם על זה ח"ו כי ה"ה כאנוסים כי בעבור עונות הדור מעלימים מעיניהם מן השמים מה שהם צריכים לראות כידוע מה שדרשו דורשי רשומות עה"פ (ויקרא ד' ג) אם הכהן המשיח יחטא שהם ראשי העם טועים ונכשלים ה"ז לאשמת העם וגו' בגרמת אישמתינו ע"ש באב"ע ובספורנו שם ועוד ע"ש, על כן מי שמוחזק לצדיק וגדול בתורה אין לנו להרהר אחריו אלא לתלות הקלקול במקולקל, אבל עכ"פ מכיון שכך, נמצא שסוכ"ס אין דורש ואין מבקש והתקיים בנו משאחז"ל (...) שכך יהיה המצב בדור עקבתא דמשיחא אין דורש ואין מבקש ואיש כל הישר בעיניו יעשה.

היוצא מהאמור שהיום אנחנו צריכים לעמוד על רגלנו בכחות עצמנו, וזה נסיון קשה מאוד כי כל הדורות היו רגילים שהמנהיגים היו מחזיקים אותם ותומכים בהם, אבל היום צריכים ללכת לבד, וזה מה שאנחנו צריכים לעבור ע"מ לברר אם אנחנו ראויים כבר להגיע לגאווה"ש, ולהכנס לא"י החדשה שתהיה בגאווה"ש, ומכיון שענין זה צריך להיות עבורינו נסיון לכן אנחנו מרגישים שהמצב קשה כ"כ ומרגישים כ"כ אבודים ברוחניות, אבל זה עיקר

הנסיון שעכ"ז אנחנו נתחזק ונתגבר בעצמנו. **ואע"פ** שבדאי שעל האדם להיות גם היום דבוק לחכמים וצדיקים (וכמו שפרשו חז"ל במצות ובו תדבק להדבק לחכמים) וגם להיות מונהג על פיהם, אמנם פעם היה השליטה בידי חכמי הדור בעל כרחו של האדם, משא"כ היום זה תלוי בבחירת כא"א לאחוז בהם בעצמו והאדם קובע לעצמו מי מוצא חן בעיניו וסוכ"ס איש כל הישר בעיניו יעשה וכמו שנתבאר לעיל בתחלת המאמר שסיוע של בני"אז בעת נסיון המרגלים היה צריך להיות ג"כ ע"י שיאחזו בעצמם במשה רבינו כדי לקבל הסיוע ממנו וכמו שעשה יהושע בן נון שנשאר דבוק במ"ר ובכוחו ניצל, וכמו"כ הוא היום שעל האדם בעצמו לאחוז בידם של הצדיקים אם רוצה להיות מונהג על פיהם.

אמנם כהיום הנסיון הוא עוד יותר קשה מזמן של המרגלים כי אז היו פשוט וברור להם לדעת במי הם צריכים לאחוז וממי להיות מונהג דהיינו משה רבינו ולא מהנשיאים הללו שהיו המרגלים שאע"פ שהיו אנשים צדיקים שהתנה"ק בעצמה מעידה עליהם כולם אנשים צדיקים ובם בחר קה ומינה אותם להיות הנשיאים בדור דעה של מ"ר אבל מכיון שסמכו על דעת עצמם ולא נדבקו במ"ר ולא הלכו אחריו ע"כ (עם כל גדולתם) נפלו מאיגרא רמא לבירא עמיקתא עד שאמחז"ל (סנהדרין קח). עליהם שאין להם חלק לעוה"ב וזה פחד פחדים ומי לא יפחד כיום הזה.

אמנם היום הרי דבר זה בעצמו הוא חלק מהנסיון שאין אנו יודעים מי הוא המשה ומי הוא הממרגלים כפי שהודיעו לנו גדולי הדורות שלפנינו והזהירו אותנו שיהיה תערוכת גדולה שולט בעולם שע"ז לא נדע על מי לסמוך ולהיות מונהג ועל מי לא כי הרבה יהיו שיהיה שורש נפשם מהערב רב, וכמש"כ גם הגר"א שבוה יהיה עיקר נסיון הדור כי זה הוא התקון האחרון שעלינו לתקן באחרית הימים.

ובזה"ל כתוב שבסוף כל הגליות נעבור עוד גלות א' יותר קשה מכל הגליות שהיו עד היום והוא גלות הערב רב, והנה המובן הפשוט בזה הוא שהכונה על הרשעי ישראל שפקרו מעליהם עול התורה והמצות והאמונה והם רוצים לשלוט עלינו ח"ו, אמנם אין זה המכוון כי הם כבר נחשבים כגוים גמורים כי לא נשאר בהם שום חלק וניצוץ טוב ונשמה והם מקליפת עמלק וכמבואר כל זה בספה"ק, ומה שנקרא ערב רב היינו אלה שיש בהם עדיין

חלק טוב ויש בהם תערוכת של טו ורע יחד (וזה מכוון בדיוק ומקביל עם חטא עצה"ד ט"ר שנכשלו בה אדם וחווה שנדבק בהם מהתעורבות הזה של ט"ר), ולכן זה מה שעלינו לתקן שלא להיות נמשך אחרי אלה שאינם נקיים לגמרי מחלק הרע והפסול וכאשר נעמוד בזה הנסיון נשיג בזה את התקון על חטא העצה"ד ובהיה התקון השלם והגאו"ש בב"א,

אמנם הנסיון בזה לברר ולבחון בין הכשר והפסול הוא נסיון קשה מאד בפרט בעבורנו שאנו אנשים קטני ערך ועל כן העצה הוא כמש"כ בשה"ש (א-ה) "אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן ורעי את גדויתך על משכנות הרועים" והיינו לדבק א"ע ולבנו לצדיקי עולם נוחי נפש והם נקראים משכנות הרועים כי הם "שוכני" עפר ומהם נמצא בודאי כאלה שאין עליהם ספק ולאורם נלך ומרעיה שלהם נחיה א"ע, והיינו שלפי זה נבחון שכאשר המהלך הוא בדיוק כמותם בלי שום שינוי אזי אנחנו דבוקים בהם ואנחנו בטוחים שאנו בצד הנכון והאמת משא"כ כאשר רואים במי שהוא משנה אפילו בכחוט השערה ואינו הולך בעקבי הצאן, יש לנו לפחד להיות מונהג ממנו מכיון שאין לנו מדידה אחרת ולכן מידי ספיקא עכ"פ לא נפקא, ואין לנו על מי ועל מה לסמוך להכשירו, ובהו נלך לבטח דרכנו בס"ד ורוח ד' יהיה חופפת עלינו ע"י בב"א.

וילה"ו שהנסיון הנזכר שאנו חייבים לעבור כהיום (ושאנו כבר באמצע הנסיון) הוא לא ניתן לנו רק כדי לראות איפה אנחנו עומדים אלא זה גם נותן לנו האפשרות וההזדמנות להמרגלים "עלו וכמו שמצינו שמ"ר אמר להם להמרגלים "עלו וזה בנגב" כלומר אע"פ שאני עוזב אתכם ולכאורה זה יהיה ירידה עבורכם אבל זה ירידה לצורך עליה כי דוקא ע"י שתרגישו שאתם נופלים אז תחזקו את עצמכם וע"ז דוקא תוכלו לעמוד בכח עצמכם, וידוע על ענין זה משל יפה שאמר הבעש"ט הק' שדבר זה דומה לילד קטן שהוא עדיין תינוק אז כאשר הוא רק מתחיל לילך אז עוזרים לו תומכים אותו בידו כדי שיוכל לילך אבל אח"כ אביו ואמו כבר עוזבים אותו ואומרים לו עכשיו תלך לבד, ויתכן שהוא נופל לפעמים אבל מזה שהוא נופל ומתחזק הוא לומד לעמוד על רגליו בכח עצמו עד שיוכל ללכת בעצמו, ואם לא יעזבו אותו לא ילמד לעמוד על רגליו בכח עצמו.

ועלינו ללמוד מכל דברי מ"ר כי זה נאמר לתמיד לכל הדורות כנ"ל וגם עבורינו היום, וכן

עליהם לשמור שלא יטעו ולא יכשלו בדבריהם כי האחריות עליהם גדולה מאוד שלא יהיו ח"ו בכלל מחטיאי הרבים שאין כפרה להו"ו, ע"ש), ואפילו כאשר לפי מה שאנו מכירים ודואים את המצב הבעורא אומר שאין ה"א שיתקבלו הדברים והתוכחה וההתעוררות עכ"ז עלינו לעשות את שלנו ומה שיהיה התוצאה מזה הוא שנתן לנו אלה הם כבשי דרחמנא, וכמבואר בגמ' (אין זה נ"ה) שלכן היא קטרטו ועונש גם על הצדיקים הגדולים בזמן הבית שלא מיחו בעושי רשע ואע"פ שהיו נאנחים ונענקים מאוד בלבם על כל העונות שנעשו אמנם בב"ל לא מחו לאחרים הפושעים כי הדין הקשה שלא יתקבלו תוכחתם עכ"ז חל עליהם מדה"ד מסבירה מפני שאע"פ כיה להם למחות, ע"ש, ומשמע שהחוב למחות הוא עד שיתגלה בגלוי לעיני כל שלא מקבלים תוכחה והיינו שהוכיחו עד שיעור הכאה כי אז גלוי לכולם שמחו ואין למי לדבר ובהו נמנע החלה"ש, משא"כ כל זמן שלא עשו כן ולא נתגלה הדבר לעיני כל אזי אע"פ שיודעים מסבא ברורה שלא יקבלו כי כל זמן שלא נתגלה לעיני כל שלא מקבלים ה"ז בגדר חלה"ש כאשר רואים שלא מוחים. סבא רבא זכר בהלכה לגבי ספיקות מסויימות.

במצוות ד' (אלא הם דברים שהם כבשי דרחמנא שאסור לנו להתערב בה) ועל זה נאמר "תמים תהיה עם ד' אלקיך", והנה אנחנו רואים שהמציות הוא שכל ההתעוררות תאונה שלקולים שנעשים בעולם היום ה"ז נעשה דוקא ע"י אנשים פשוטים ולא ע"י הממונים על צבור (ואפילו אותם הדברים שטובים וע"י הממונים הם ע"י ההתעוררות הפשוטים שמעוררים אותם ומבקשים מהם עזרה וסיוע שיתמכו בהם ע"י שיחתמו על דבריהם וע"כ יוכלו בקל להוציא הדברים לפועל) אמנם כמעט אין דבר היום שנעשה ע"י התעוררות הממונים אלא ע"י הפשוטים וכאמור שהתקנים וההתעוררות יבאו דוקא ורוצים בשמים וההדויות ולא ע"י הממונים וכבר נתבאר במצ"ק ה"טעם והסיבה לכך ושכך הוא המצוי לפי התקון הנמצא לעולם בכלל וכמ"כ לכל יחיד בפרט שע"כ יזכה גם הוא לתקונו הפרטי שלא יכול לקבל תקונו שחסר לו אלא דוקא ע"י עבודה זו שיזכה את הרבים, ועל כן יש לכל אדם לחפש במה שהוא מסוגל ויכול להוסיף לזכות ולעורר את כל הצבור ויעשנה וע"כ כל א' על מקומו יבא בשלום בס"ד, (ועי' כלי יקר שם בפסוקים שכתב לעורר לב ראשי הדור כמה

1 וז"ל האב"ע שם או פירוש לאשמת העם באשמת כל בנ"א בעבור שהכהן הוא נושא התורה והוא עצמו נשמר קדוש לשם, עכ"ל, ונעתיק ג"כ לשון הספורנו בפסוקים שם (ד' א' ג' פ"א וז"ל, הכהן המשיח יחטא לאשמת העם כל' שלא תקרה לו) הגובר לפני תולית ממוקם עם... כאמרם (ברכות ל"ז) העובר לפני תולית ממוקם עם... שליח צבור הוה סימן רע הוה לשולחיו... כי לא מלבם היה החטא כלל אבל קרה לו לאשמת העם ושגגת סנהדרין שהוא ג"כ רחוק (שיטעו), אמר חטאת הקהל הוא כי לא יקרה זה בלתי עון הדור... עכמת"ד שם. ויל"ד שאע"פ שמן המשיח הטעו את השליחי צבור וכו"ז אין זה פוטר את מי שבידו לעורר ולמחות על הקלקולים שבדור, כי מצות ערבות ניתנה לא רק להממונים על הצבור אלא לכא"א כמש"כ (בפ' נציבים) "כולכם... טפכם... כל איש ישראל" (וכמבואר בהלכה שזה תלוי לפי האפשרות שיש להאדם להשפיע למנוע את החטא באיזה אופן שהוא) ואין להאדם לומר שמאחר שמן השמים הטעו את השליחי צבור ה"ז סימן שמן השמים לא רוצים שיעזרו להם להתעורר, כי עלינו לקיים את מצוות ד' בתמימות ואין עלינו לעשות תשובות והתחכמות

בלי היסח הדעת כאמור.

וילה"ב שמכיון שזה עלינו לתקן לפני גמר התיקון השלם על כן עובר עלינו היום נסיונות גדולים וקשים בענין הבטחון וחוסר פרנסה ויסורי גוף ונפש רבים כמו שידוע לכל כי כל זה מופיע לכאורה לפי הצורך לו לתקונו השלם מה שלא הצליח עדיין לתקן במשך כל גלגוליו עד היום הזה שהגענו להזדמנות האחרונה ועל כן בכדי להטיב לנו באחריתנו ד' ית' מזכה אותנו בכל זה עתה ע"פ ועלינו לזכור שלא להפסיד ולהכשל ח"ו בהזדמנות האחרונה אלא להתחזק ברציפות בלי הסח הדעת מהאמונה ובטחון באופן הנזכר ונתב"ל בס"ד,

ויש להוסיף יסוד חשוב בענין בטחון, והוא שצריך שיסמוך האדם על ד' ית' בין אם רואה שמיטיב לו בין אם לא רואה כך יסמוך עליו ית' שמה שהוא עושה לו זה מה שהוא צריך וזה הטוב לו באמת אפילו אם לפי הגשמיות איננו מורגש ונראה טוב אבל בודאי ה"ז טוב לו כך לרוחניותו ולנשמתו ולעולם הנצחי והעוה"ב, ועל כן לא יהיה נפק"מ אצלו אם כן רואה הצלחתו בין בגשמיות ובין ברוחניות בכ"ז יאמין בתמימות בדבר ד' ויסמוך עליו בלי לרצות להבין דרכי ד' אלא יבטל א"ע וכל הרגשותיו לד' ית' ולעשות רצון ד' ית' ברצון ובשמחה ובטוב לבב מכח גודל אמונתו בד' שהכל הוא להטיב לנו באחריתנו, וחבו כמעט רגע בעוד זמן קצר יראו עינינו וישמח לבנו בעגאל ובזמ"ק בב"א. (מתוך מאמר יכול נוכל לה)

"יום לשנה" (י"ד ל"ב)

יש להבין איתו נעשו בני"ע על כל יום שנה שלימה והלא מדתו של הקב"ה היא שלם מדה כנגד מדה ולא יותר, ועוד שאפילו בשעה שהקב"ה מעניש ה"ז תמיד פחות הרבה ממה שהיה מגיע להאדם ע"פ חומר הדין כמש"כ כי כאשר ייסר איש את בנו ד' אלקיך מייסרך ובודאי שהאב תמיד מעניש את בנו ברחמים והרבה פחות ממה שמגיע לו, ובזוה"ק מתבאר עוד יותר שהקב"ה מגזים על האדם ומרים מקלו כאלו עומד להכותו מדה גדולה מאוד ולבסוף מסתפק בהכעס ששפך עליו כי בזה נרגע המקטרג וכבר אינו משים לב לעצם ההכאה, וזה מש"כ "צדיק ד' בכל דרכיו" דהיינו שמעמיד את המשפט ע"פ הדין ולמעשה "וחסיד בכל מעשיו" שמתנהג עם האדם לפני משורת הדין כידוע כל זה ואיך כאן שילם להם ד' ית' פי שלש מאות וחמשים ויותר דהיינו החשבון של שנה עבור יום א'.

אך יש ליישב הענין כך שע"פ שורת הדין עדיין לא הגיע אז הזמן שיכנסו לא"י כי בני"ע לא היו מספיק ראויים וגם הכנענים עדיין לא נתמלאה סאתם לגמרי עד סוף המ' שנה כמבואר, ונמצא שלזמן הנקרא בעתה היה עדיין חסר מ' שנה¹, ולזה היו צריכים זכות מיוחד ולכן הופיע להם נסיון קשה בענין המרגלים כמו שילה"ב ע"פ השכל שלא היה מתאים לבני"ע לאבד אמונתם בד' ולמרוד בו בפרט אחרי שראו עין בעין מ"ת והשראת וחיבת השכינה אליהם כל הזמן וא"כ איך באו לחשוך את ד' ית' שמשנאתו הוציאם ממצרים

מה שמשו רבינו הזהיר אותם "עלו זה בנגב" שלא יטעו לירד לכן אמר להם משה רבינו שעליהם לדעת ולזכור כל הזמן ולא יסיחו דעתם מזה שהם צריכים לעלות, ואע"פ שהם רואים לכאורה שהם נופלים ויורדים עליהם לדעת שזה כדי שיעלו, ועליהם להבין שמכיון שעכשיו נותנים להם הנסיון הזה סימן שהם כבר יכולים ומסוגלים לעמוד בכחות עצמם.

ומ"ר אמר להם בלשון כפול "עלו זה בנגב" וחזר ואמר ע"פ "ועליהם" את ההר כי היו צריכים הרבה חיזוק מכיון שלפי הטבע ברגע הראשון כאשר אדם רואה שכל התמיכות שהוא נתמך בהם עד היום עוזבים אותו ומכש"כ כשהוא גם רואה הנסיונות שתוקפים אותו תמיד ושהוא נכשל ונופל כמ"פ וצריך ע"פ להקים א"ע מחדש הוא נהיה מבוהל מזה וחושב שהוא אבוד אבל אם הוא מאמין ויודע שזה מחושב ומכוון ע"מ שיתגבר ויתחזק בעצמו ומה שמפילים עליו נסיונות כאלה ה"ז בעצמו סימן שהוא כבר מסוגל לזה אז זה נותן לו חיזוק כמו התינוק הנ"ל במשל שלומד לילך שגם הוריו לא עוזבים אותו עד שהם רואים שהוא מסוגל ללכת בכחות עצמו.

וענין זה הוא מוסר השכל וחיזוק גדול עבורינו לדעת ולהבין כמ"כ בנוגע למצב שלנו היום כאשר אנחנו רואים שעוזבים אותנו ואין לנו שום סיוע כי אין דורש ואין מבקש זה סימן שאנחנו כבר ראויים ויש בכוחנו לעמוד בכחות עצמנו, ומי שיחזק עצמו באמונה כל זאת ולא יסיח דעת ממנה הוא אזה שיזכה להתחזק ולהתעלות לבסוף אלא שמכיון שכבר עבר עלינו נסיון ומבחן זה בדור המדבר ונכשלנו בה זה צריכים אנו לעשות גם תיקון על כשלונו הראשון ועל החטא הקשה של המרגלים על המרידה שיצא אז וגם על חטא של חוסר אמונה בדברי ד' כמו שנתב"ל לכן עתה בפעם השני אין זה בא לנו בקלות כי המצב צריך להיות דומה לזמן החטא כדי שיהיה בזה תיקון.

אמנם עלינו להאמין ולדעת שאנו מסוגלים הרבה יותר ממה שהם היו מסוגלים מכיון שכבר עברנו בכל הדורות עד היום כ"כ הרבה יסורים וכ"כ הרבה מסנ"פ שעשו כל הצדיקים שבכל הדורות כל זה מצטרף ומצטבר לזכותינו לגמור את כל התקון הגדול הזה בס"ד וכמובן שלא כל א' יזכה בזה אלא מי שיתחזק מאוד באמונה ולא יסיח דעתו כל הזמן מכל האמור הוא יזכה בס"ד ואע"פ שרואה בעיניו שה"ה ירוד ונופל ונכשל ח"ו פעם אחרי פעם וע"פ השכל האנושי ההגיוני נראה כצחוק להאמין שעדיין יש תקוה בכ"ז על זה אמחז"ל בא חבוק והעמידן על אחת "וצדיק באמונתו יחיה" ופירושו של אמונה הוא דוקא בדבר שהוא נגד השכל (כי כל מה שהשכל מחייב ומסכים לה אין זה נקרא אמונה כידוע) וידוע מ"ש הרה"ק מרוז"ן שיעקר פסוק זה נאמר על הדור האחרון שלפני הגאון'ש העצה להתחזק יהיה רק באמונה וכאמור כי הכל יהיה נראה בהיפוך הגמור ועל כן העמיד לנו חבוק היסוד והתיקון הזה, ואפילו צדיקים שבדור האחרון לא יוכלו להתחזק אלא בכח האמונה כנזכר וכמש"כ "וצדיק" כלו" גם הצדיק לא יוכל להחזיק מעמד אלא ע"י שבאמונתו יחיה תמיד

כמש"כ (דברים א' כ"ז) אלא בודאי שהיציאה"ר התנפל עליהם בכח אדיר שהיה בכחה להפיל אפילו צדיקים גדולים כמוהם בדור דיעה וכמו שרואים שגם הצדיקים ראשי בני"ע נפלו ונכשלו במרידה נוראה זו.

אמנם אם היו מצליחים לעמוד בנסיון ההוא וזה היה אפשר אם אמונתם ובטחונם היה מספיק חזק בלי כל שמצה וטינא כל שהוא בלבם אזי היו מצליחים להתגבר נגד כח יצרם וכמו שנתב"ל (במאמר שלח לך אנשים).

ועתה נבא להמכוון שנמצא שנתן להם ד' ית' הזדמנות להקדים הזמן במ' שנה ונתן ד' להמרגלים זמן מ' יום שבעבודת כל יום ירויחו שנה שלימה נמצא שיום אחד מהליכת המרגלים היה באמת יום ארוך ושוקל כמו שנה שלימה מכיון שניתן להם כח להשלים ביום א' עבודה של שנה (ואז היו משיגים ריוח של שנה שלימה עבור כל יום כנזכר) ועל כן הגיע להם עונש על קלקול כל יום כקלקול שנה שלימה ואש"ה.

ומזה יש לנו לקחת חיזוק גדול למה שרואים לפעמים שהאדם הולך לו קשה עבודה של שעה א' כמו יום שלם או שבוע שלם כמו למשל שישנם כאלה שמצליחים בלמודם ביום שלם רק כפי מה שהשני מצליח בשעה א' וה"ז מדכא אותו לראות כך ואינו מבין למה ה"ה מקופח מכולם שהוא משיג אחוז קטן ממה שאחרים משיגים בשעה אחת התשובה הוא שבודאי עליו לתקן הרבה ביטול תורה מגלגול הקודם ואין מספיק במשך שנותיו שיוכל להשלים את כל מה שחסר על כן עושה ד' ית' לטובתו שמכבידים עליו העבודה ונמצא קושי העבודה שיש לו ללמוד שעה א' מתקן עבורו יום שלם של ביטול תורה ולכן ה"ז בא לו בקושי כזה שהוא כנגד עבודה של יום שלם וכך מספיק לו הזמן לתקן הכל מה שעליו לתקן בס"ד, וכמו שמצינו בגלות מצרים שע"י קושי העבודה היה נחשב להם כאלו עבדו ד' מאות שנה ונתקדם להם הגאולה אחרי רד"ו שנה.

ומזה ילמד אדם לכל קושי שיש לו בעבודת ד' (שה"ה גם יסורים וגם מצוה ביחד) וכן בכל מצב קשה שעובר עליו שאל יקנא באחרים כי אינו יודע כמה הוא מרויח בכל יסורים שקונה בזה עולמות שלמים ששויים יותר מכל הון דעלמא ובעולם העליון ישמח בכל קושי וקושי כמוצא שלל רב וכמש"כ שמחנו כימות עינינו וגו', ואחרי שיבין האדם את אלה ימתק לו חייו וישמח בעבודתו הקשה ובה שישמח ע"כ יעלה דרגת עבודתו עוד פי כמ"כ וכמו שהוא הכלל בכל יסורים שכפי כמה שהאדם מקבלם באהבה ומכש"כ כשמקבלם בשמחה וכמ"כ בכל מצוה כפי כמה שהאדם עושה בשמחה כפי זה עולה איכות הדבר וכפי זה ה"ז פועל הרבה יותר מה שצריך לפעול, ועל כן אם האדם ישמח עם למודו שהולך לו קשה ה"ז יפעל פי הרבה יותר ממה שהיה פועל ומתקן עבורו אם לא היה מקבלו בשמחה ובכך יגיע לגמור תקונו בזמן הרבה יותר קצר ממה שהיה נגזר עליו וכל זה בדרך מאוד בס"ד.

מחוסר מקום לא הוכנס אוצר החינוך ואתכם הסליחה

נא לבא לעזרתנו ולהיות שותף לויכוי הרבים
לתרומות ונדבות ולהוראת קבע - 052-7195712
בארה"ב 917-873-1181 347-885-7700

עומדים בנסיונם היה נעשה למעלה מדרך הטבע והמזל בכח עליון כמו שהיה הרבה פעמים כך לבני"ע כי אין המזל שולט נגד בני"ע כשיש להם מספיק זכות.

מן העולם משא"כ עתה שע"פ טבע המזל עדיין לא הגיע לכן לא נכנעו אלא אדרבה נפל פחדם על המרגלים כמו שכתוב "והיינו בעינינו כחגיבים" אמנם אם היו המרגלים

¹ ולכן רואים שאחרי מ' שנה כששלח יהושע מרגלים לא היה להם שום נסיון כי ראו כי נמוגו כל יושבי הארץ מפניהם וזה היה מפני הרגשת מזלם שהגיע עתם להאבד